

**Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти**

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ
ЕКОНОМІЧНОЇ ДИНАМІКИ**

**МАТЕРІАЛИ
V Всеукраїнської
науково-практичної інтернет-конференції
молодих учених та студентів**

31 жовтня – 1 листопада 2018 року, м. Умань

**Умань
ВПЦ «Візаві»
2018**

Міжнар. наук.-практ. конф. (Умань, 28 трав. 2014 р.). Умань: ВПЦ «Візаві», 2014. С. 28–32. Режим доступу: <https://dspace.udpu.edu.ua/jspui/bitstream/6789/2821/1/finansova%20sanatsiia.pdf>.

5. Чирва О. Г. Фінансово-економічна безпека підприємства: стратегія і механізм управління / О. Г. Чирва // Стратегія розвитку України: економічний та гуманітарний виміри: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції. – К. : «Інформаційно-аналітичне агентство», 2017. – С. 262-265

Кутащук В. В., магістр

*Науковий керівник: Чвортко Л. А., к. е. н., доцент
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини*

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

В сучасному цивілізованому світі страхування є головним і одним із важливих інструментів, за допомогою якого можна реалізувати соціальні та економічні потреби суспільства. Значну частину зазначених потреб задовольняє страхування життя, зокрема, це стосується фінансового захисту від непередбачуваних подій, забезпечення життя після виходу на пенсію, накопичення коштів для отримання освіти та для реалізації інших життєвих планів, створення соціальних пакетів у компаніях для мотивації співробітників і покращення продуктивності праці тощо.

Як відомо, страхування життя – це вид особистого страхування, який передбачає обов'язок страховика здійснити страхову виплату згідно з договором страхування у разі смерті застрахованої особи, а також, якщо це передбачено договором страхування, у разі дожиття застрахованої особи до закінчення строку дії договору страхування та (або) досягнення застрахованою особою визначеного договором віку [2, с. 28].

Досвід розвинених країн показує, що розвиток ринку страхування життя визначається рівнем матеріального забезпечення населення, розумінням населенням необхідності індивідуальної та власної відповідальності і турботи про безпеку та життєві ризики, попереднім досвідом страхування життя населення, доступністю якісних страхових продуктів, розвитком альтернативних фінансових інститутів тощо [5].

Характерними ознаками сучасного страхового ринку України є нестабільні тенденції його розвитку. Втрати страховиків, що займаються страхуванням життя, під час криз більші порівняно з іншими суб'єктами економіки [2, с. 31].

В Україні цей сегмент страхування складає близько 6 % в загальному обсязі усіх видів страхування. Населення через низький рівень платоспроможності та високі інфляційні очікування з кожним роком все менше витрачає на страхування [4, с. 183]. При цьому в країнах з розвинутою економікою і високим рівнем життя обсяг операцій зі страхування життя відповідає обсягу операцій із загального страхування, а в низці країн їх перевищує.

Частка страхування життя у ВВП становить менше, ніж 1 %. Натомість у європейських країнах питома вага страхових платежів за договорами страхування життя досягає 10 % ВВП.

Серед чинників, що стримують розвиток страхування життя в нашій країні, виокремлюють: негативний досвід населення, отриманий через невиконання страховиками своїх зобов'язань; інфляцію; неспроможність населення та юридичних осіб купувати страхові послуги через відсутність вільних грошових коштів; недосконалість законодавчої бази, в тому числі й щодо гарантування збереження вкладених коштів та прозорості інвестиційних інструментів; низький рівень капіталізації страховиків та слабкий розвиток національного перестрахового ринку.

Слід зазначити, що результати функціонування страхових компаній, що надають послуги зі страхування життя, в Україні значно погіршилися через загострення соціально-економічного стану в країні внаслідок окупації частини території країни Російською Федерацією та збройного конфлікту на Сході України. Це призвело до істотного відтоку клієнтів і розірвання значної кількості діючих договорів страхування [3, с. 280].

Зростання світового ринку страхування життя в найближчому майбутньому, на думку експертів, буде забезпечуватися перш за все за рахунок розвитку внутрішніх ринків країн, що розвиваються [2, с. 33], тому стратегія розвитку страхового ринку України має бути орієнтована передусім на досягнення незалежного рівня особистого страхування, зокрема його довгострокових (накопичувальних) видів [1, с. 22].

Отже, наша країна має значний невикористаний потенціал для розвитку страхування життя. Подальший розвиток його визначатимуть гнучка стратегія розширення асортименту страхових послуг, підвищення їх конкурентоспроможності, розбудова інфраструктури страхового ринку. Водночас активізації страхування життя сприятиме підвищення рівня економічного розвитку країни, основним показником якого є зростання ВВП на душу населення.

Список використаних джерел:

1. Мельничук Ю. М. Аналіз факторів впливу на ринок страхових послуг зі страхування життя / Ю. М. Мельничук // Науково-практичний журнал Бухгалтерський облік і аудит. – Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. – 2018. – № 2. – С. 18-24.
2. Чвертко Л. А. Особливості функціонування ринку страхування життя / Л. А. Чвертко, Т. О. Корнієнко // Finansowo-analityczna gwarancja rozwoju gospodarki narodowej: monografia wieloautorska / [Słatwiński M., Czyrwa O., Wiłozkurśkyj M. i in.]; pod red. M. Słatwińskiego. – Warszawa : iScience spz. o. o., 2017. – С. 28-38.
3. Чвертко Л. А. Детермінанти розвитку ринку страхування життя в Україні / Л. А. Чвертко, І. М. Кирилюк // Тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Управління економічними процесами: сучасні реалії і виклики». – Мукачево, 2017. – С. 279-281.
4. Чвертко Л. А. Стан і перспективи розвитку вітчизняного ринку страхування життя / Л. А. Чвертко, Т. О. Корнієнко // Finansowo-analityczna gwarancja rozwoju gospodarki narodowej: monografia wieloautorska / [Słatwiński M., Czyrwa O., Wiłozkurśkyj M. i in.]; pod red. M. Słatwińskiego. – Warszawa : iScience spz. o. o., 2017. – С. 170–187.
5. Хенке Фолькер. Особливості страхування життя в європейських країнах / Фолькер Хенке // Страхова справа. – 2005. – № 2. – С. 25-28.

Мельничук Ю.М., к.е.н., доцент
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА НАСЕЛЕННЯ ЯК ОСНОВА ЗМІЦНЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Фінансово-економічна безпека населення будь-якої країни полягає в сукупності прийнятих заходів щодо убезпечення його життя та здоров'я, соціального та фінансового захисту. Страхування життя виступає як один із найважливіших сфер захисту людини і в кожній галузі є індикатором розвитку держави. Коли стабільність та добробут населення досягає певного рівня, то і працівники, і роботодавці починають думати про своє майбутнє, забезпечувати свою старість, фінансувати ризики, які існують у житті кожної людини. Стрімке старіння населення виснажує фінансову спроможність громадян, що призводить до низького рівня охорони здоров'я та пенсійного забезпечення.